

Asia: VN/18678/2026

Lausuntopyyntö: Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta eräille kaupungeille nuorten työllisyyttä edistäviin hankkeisiin vuosina 2026-2028

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Asetusluonnoksen tavoite nuorten työllisyyden edistämisestä sekä kaupunginosakohtaisen eriytymiskehityksen vähentämisestä on kannatettava ja ajankohtainen. Asetusehdotuksessa tarkoitettu kuntien, työllisyysalueiden, hyvinvointialueiden, Kansaneläkelaitoksen, oppilaitosten, työnantajien ja kolmannen sektorin yhteistyö tarjoaa hyvät edellytykset vaikuttaville, nuoren kokonaistilanteen huomioon ottaville palveluille. Erityisesti kolmannen sektorin osallistuminen yhteistyöverkostoon voi olla merkittävää niiden nuorten tavoittamisessa, jotka eivät kiinnity viranomaisvetoiseen palvelujärjestelmään. Tarve uusille toimintamalleille on ilmeinen myös työllistymistä edistävän monialaisen tuen näkökulmasta, sillä monialaista tukea tarvitsevien nuorten osuus asiakkaista on kasvanut sekä Turussa että valtakunnallisesti.

Ehdotetulla valtionavustuksella rahoitettavien hankkeiden kohderyhmä on haastava, ja niiden toteutusaika jää varsin lyhyeksi. Etenkin koulutuksen ja työn ulkopuolelle jääneiden ns. NEET-nuorten aseman parantaminen vaatii pitkäjänteisiä toimenpiteitä. Asetuksen antamisen yhteydessä tulee siksi luoda edellytykset vaikuttaviksi todettujen pilottien jatkamiselle, vakiinnuttamiselle ja laajentamiselle myös muille alueille. Rahoituksessa, seurannassa ja arvioinnissa tulisi siksi kiinnittää huomiota paitsi hankekauden tuloksiin myös toimintamallien siirrettävyyteen ja juurruttamiseen tilanteessa, jossa useat erilliset lainsäädäntöuudistukset lisäävät kuntien kuluja ja resurssitarpeita.

Valtionavustuksella rahoitettavien hankkeiden suunnittelussa ja seurannassa on varmistettava, että toiminta tavoittaa helposti saavutettavien tai nopeasti työllistyvien nuorten lisäksi myös ne nuoret, joiden eteneminen edellyttää pitkäkestoista, monialaista, rinnalla kulkevaa ja kuntoutumista tukevaa työotetta. Seurannan tulee tuottaa tietoa eri kohderyhmien tavoittamisesta, palvelupolkujen etenemisestä ja toiminnan pidemmän aikavälin vaikutuksista.

Asetusta tulee täsmentää asetusehdotuksen 5 §:n 1 momentin 3 kohtaa oppilaitosten aseman osalta. Kohdassa avustuksen myöntämisen edellytykseksi asetetaan monialaisen yhteistyön edistäminen viranomaisten, yritysten, yhdistysten tai säätiöiden kanssa. Säännöksestä tai sen perusteluista tulisi käydä yksiselitteisesti ilmi, kuuluvatko oppilaitokset tässä tarkoitettuihin yhteistyötahoihin. Oppilaitosten nimenomainen mainitseminen olisi perusteltua, koska koulutukseen kiinnittyminen on keskeinen osa kohderyhmän palvelupolkuja.

Haukioja Timo
Turun kaupunki - Turun työllisyysalue